

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המזכ"ל קרחה אור

האדם גורם לעצמו מצוקות והפסדים

במדבר פרק טז פסוק א וַיִּקַּח קָרַח בְּנֵי־יִצְחָק בְּנֵי־לֵוִי וְרֵתֵן וְאֶבְיָרִים בְּנֵי אֵלִיָּאב וְאֶזֶן בְּנֵי־פִלֵּת בְּנֵי רְאוּכֵן: ב וַיִּקְמוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמוּשִׁים וּמְאֵתִים נִשְׂאֵי עֵדָה קָרְאֵי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי־שֵׁם: ג וַיִּקְהָלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רִבְלֵכֶם פִּי כְלִיהֶעֱדָה פִּלֵּם קְדָשִׁים וּבְתוֹכֶם יְהוָה וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קַהֲלֵי יְהוָה:

שאלות:

א כיצד קרחה עשה מחלוקת עם משה על נשיאות, הרי היה פיקח וכיצד יתכן שיעשה שמות כזו כאשר ראה שמושה עלה לשמים והוריד את התורה ועל ידו נעשו כל הנסים במצרים וקריעת ים סוף ומה ראה לשמות זו? **ב** זאת ועוד כיצד מועין על משה ואהרן מדוע תתנשאו על קהל ה', הרי דוקא על דבר שהקב"ה העיד עליו כי משה ואהרן היו ענוים מכל איש אשר על פני האדמה, וכמ"ש חז"ל **במסכת חולין דף פט ע"א** אמר רבא ואיתימא ר' יוחנן גדול שנאמר במשה ואהרן יותר ממה שנאמר באברהם. דאילו באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר, ואילו במשה ואהרן כתיב ונחננו מה. וא"כ כיצד דוקא בדבר שאין בהם כלל מוענים נגד עדות של הקב"ה מדוע תתנשאו? **ג** ועוד יותר קשה דרשו חז"ל ויפול על פניו, לפי שחשדו בו באשת איש, עד אשר נאמר ויקנאו למשה במהנה שקנאו לנשותיהם ממושה, היתכן לחשוד במשה בדבר זה הרי אפילו מאשתו פרש בגלל שהקב"ה מדבר איתו וכיצד יתכן שיכשל באשת איש והקב"ה נגלה אליו, זאת ועוד הרי אפילו מרים ואהרן אשר ערערו על הנהגה זו שפרש מאשתו לקתה בצרעת, וק"ו שאין להעלות על הדעת חשד בנשותיהם, וכיצד בדבר הפוך מוענים נגדו? **ד** ועוד כיצד השפיע על מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות נגד משה הרי מדובר בדור דעה שגדלותן אין לנו מושג ובכל זאת אנו חושבים שודאי אנחנו לא היינו עושים כדבר הזה? **ה** אולם אפשר לשאול הפוך שחז"ל הנציחו הפגם והכתם של מחלוקת קרחה ועדתו והענישה הקשה שלא להשאיר זכר מקרה ועדתו, ולכאורה יש מקום ללמד זכות על המחלוקת שהרי כל המטרה והרעיון של קרחה לעשות עבודה במשכן יותר ולשרת את הקב"ה, בשביל להיות מחובר יותר לקדושה וטהרה, עד כדי כך שהסכימו להקטיר קמורת ולראות ולבחון את מי הקב"ה יבחר בו להיות כה"ג? **ו** ועוד מה המסר בשם הפרשה קרחה?

מקור המועקות:

כאשר נתבונן כל זוג שבונה בית עומדים לפניו אתגרים כיצד לבסס את עצמם בכל תחומי החיים כל זוג לפי מצבו הכלכלי ולהתמודד עם סערת החיים, אחד היסודות לבנות חיים מאושרים ומוצלחים זה עבודה על מידת הקנאה אשר מכלה כל חלקה טובה והיא מקור כל המועקות בחיי הנישואין, כאשר רבים מועים וכל ימיהם מקנאים ומתחרים עם אחרים בכל תחומי החיים, הדבר גורם לשעבוד ולמרמור כל החיים שתמיד כואב מדוע לשני יש ולי חסר, ואף מדוע אני לא יותר טוב מהשני, ומוכן לשעבד עצמו העיקר להתחרות עם המעמד של אחרים, הן מצד האשה והן מצד הבעל, וחז"ל מלמדים אותנו שמידת הקנאה מכלה כל חלקה טובה וכל ימיו מכאובים וגם אינו משיג את רצונו ואף מאבד מה שיש שלו כאשר נבאר.

מעשה זוועה עד כמה הקנאה מעבירה האדם על דעתו:

נפתח בסיפור זוועה לפני מאה שנה בקירוב, והביאו המחבר בעצמו בהקדמת ספרו באר יצחק על מס' גיטין, ומראה מה כח הקנאה, ומה היה יכול להיווצר ממידה זו, הגאון הגדול רבי אברהם יצחק גליק שהיה מגדולי פוסקי הדור, מספר איך בזמן היותו ילד, אביו היה יהודי תמים וירא שמים מופלג, ושלחו ללמוד אצל מלמד מסויים, ושם היו כמה וכמה ילדים. ביניהם שלשה ילדים של רב מופלג, ואותו רב רצה שבניו יגדלו בתורה ממש, ולכן לאחד קרא על שם השל"ה הקדוש, ולאחד קרא על שם הקצות החושן ועוד. אותו רב ראה במשך הזמן שבניו הלשים, ואילו אותו ילד אברהם יצחק עושה היל בלימודים, ומרוב קנאה הלך למלמד ושיכנע אותו שיאמר לאבי הילד, שהילד הלש ולא מסוגל ללמוד גמרא, וכדי שישאר יהודי ילמד עמו רק חומש ומשניות וקצת הלכה. אותו מלמד בישר הבשורה רעה לאבי הילד, ואביו פרץ בבכי, ואמר חשבתי שבני יצא מורה הוראה, אך מה אעשה, אם כך נגזרה הגזירה אקבל אותה, ומאותו יום למד עמו המלמד רק חומש ומשניות, וכשהגיע זמן לימוד הגמ' היה שולח אותו בחוץ להסתובב באין מפריע. לימים נחלה המלמד, ובא מלמד אחר במקומו, וראה איך הילד אברהם יצחק יוצא בחוץ בזמן לימוד הגמרא, ושאל את הילדים למה הילד מסתובב בחוץ, אמרו לו ילד זה הוא מסכן וחלש כשרונות, ורק מחזיקים אותו קצת במשניות וחומש, ניסה המלמד ללמוד עם הילד קצת גמרא, וראה שהוא גאון ממש, והלך לאבי הילד וסיפר לו ראה בנך גאון ולמה דוחים אותו בידיים, סיפר לו האב בגלל המלמד, הלך המלמד השני למלמד הראשון, ולאחר חקירה ודרישה נודע לו הדברים, ומאז שלחו את הילד ללמוד במקום אחר והצליח מאד בלימודיו עד שיצא הגאון המופלג רבי אברהם יצחק גליק בעל שו"ת יד יצחק. עד כמה כח קנאה עלולה להרוס כל חלקה טובה, גם אצל אנשים גדולים.

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

התורה מלמדת שהמניע למחלוקת היא הקנאה:

ובזה נבוא לביאור מעשיו של קרח ועדתו, מכל קושיות הנ"ל ועוד שאלות למעמיק, התורה מלמדת אותנו את עומק ופנימיות רצון קרח ועדתו שעיקר המסתתר אחרי דבריו קנאה מהכבוד, והקנאה זו אחת המידות שמוציאות את האדם מהעולם, כיון כשיש קנאה הדבר נובע מתוך כפירה מסויימת שחושב שהוא קובע דרגתו ומעמדו החברתי ואפילו הרוחני, אולם המאמין יודע כי כל אדם לפי שורש נשמתו ותיקונו הקב"ה מסובב תפקידו בעולם ואין תועלת ועניין בתפקיד אחר, ואם בכל זאת רודף אחרי דבר אחר הדבר נובע מקנאת כבוד וכשיש קנאה כזו נהפך להיות לו נגיעה המסנוורת את שכלו של האדם, וכמ"ש השוהד יעזור עיני חכמים, שאין עיני השכל יכולים לראות אמת והכל נראה הפוך מהאמת, וזה רמזו חז"ל וקרח שפיקח היה מה ראה לשמות זו, והשיבו עינו המעטת, עינו היינו עין השכל, שמתוך נגיעה אינו מסוגל לראות האמת והכל רואה הפוך עד שהושד במשה בדיוק בדבר ההפוך כיון שכח הנגיעה רואה כל דבר כרצונו ורואה את משה רבנו מתנשא ומתגאה, וכן הושד בו בעריות מפליא לעשות, והן הם דברי דתן ואבירם שהשיבו העיני האנשים תנקר היינו עיני השכל השחה. **וכן כתב רבינו בחיי במדבר פרק טז** וז"ל והסבה לקרח במחלוקת הוזה שני דברים, האחת שהתלכש במדת הקנאה, והיא מדה רעה ומכה שאין לה רפואה, והשנית שטעה בשלשלת העתידה לצאת ממנו, מדת הקנאה הוא שידוע כי כאשר יקנא האדם במי שהשיג עושר ונכסים יוסיף דאגה על דאגה עד שישגי כמוהו, ואם השיג יגיע מזה אל אהבת הכבוד ובקשת מיני הממשלה בקניני העוה"ז, ומאהבת הכבוד יעלה אל השררה, ומהשררה יגיע מזה לעבוד ע"ז, ואם לא השיג יהיו כל ימיו מכאובים וחיי צער יחיה וסוף שימית את עצמו או את חברו.

קשה כשאול קנאה:

מידת הקנאה היא כל כך חזקה שכמעט אי אפשר להתגבר עליה אם נתפס בה ואפילו במקצת, ומקרא מלא הוא (שה"ש ח-ו) "קשה כשאול קנאה", **ומבואר במדרש (ילקוט"ש תתקמ"א)** "מיד השכים משה והלך לביתו של יהושע וכו', ונכנסו לאהל מועד, ירד עמוד הענן והפסיק ביניהן, משנסתלק עמוד הענן, אמר משה ליהושע, מה אמר לך הדיבור, אמר לו, כשהיה הדבור נגלה עליך יודע הייתי מה היה מדבר עמך. אותה שעה התחיל משה צווח ואמר, מאה מיתות ולא קנאה אחת" ע"כ. ביאור דברי המדרש, שהקנאה גורמת לייסורים גדולים, כי כשאדם לא משיג את מה שהוא רוצה יש לו ייסורים מופלגים, ומשה ע"ה היה צווח שכדאי ייסורים של מאה מיתות ולא את ייסורי הקנאה. כי הקנאה עצמה כה נוראה היא שהרי מוציאה היא את האדם מן העולם, ועל כן כדאי מאה מיתות ולא קנאה. **כתב בספר שערי קדושה" לרבי חיים ויטאל זצ"ל [ח"ב ש"ד], הקנאה, היא גרמא לבא לידי שנאה, וגם היא יותר קשה כי מורד על הקדוש ברוך הוא למה השפיע טובה לחבירו יותר ממנו, ואמרו ז"ל (אבות פ"ד כ"א) הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם, צא ולמד כי כל הראשונים לא נענשו אלא בשביל הקנאה, כי הנה קין המדבר פה אל פה עם השם יתברך נטרד מן העולם הוא וזרעיותיו על שקנא לתאומתו של הבל ועל ידי כן עבר כל אותם העבירות, ועשרת השבטים לא גלו למצרים אלא בעון ויקנאו בו אחיו וסוף סוף נענשו בעשרה הרוגי מלכות, וירבעם שכל חכמי דורו לפניו כעשבי השדה נטרד מן העולם בקנאתו ממלכי בית דוד, גם שאול בחיר השם כבן שנה שלא טעם טעם חטא ולא היה במלכותו שום דופי כמו שאמרו ז"ל (יומא דף כ"ב ע"ב), נטרד ממלכותו ונהרג הוא ושלושת בניו ונהרגו נוב עיר הכהנים וגלו ישראל ביד פלשתים ונחרב משכן שילה, והכל על שקינא לדוד בענין גולית סרה מעליו רוח הקדש ונחה עליו רוח עושים: וכו' ולכן ראוי לאדם להיות שמה בחלקו אף אם מעט הוא, כי לא טוב הוא מהלל הזקן ורבי חנינא בן דוסא ורבי יהודה בר אלעאי ורבי אלעזר בן פדת וזולתם:**

משל החומד והקנאי:

וכתב במגן אבות לרשב"ץ אבות פ"ד כא: וז"ל בא"ד ומשלו בספר מבחר הפנינים על הקנאה ועל החומדה, משל יפה. כי הקנאי והחומד, פגע השמן בהם ואמר, אחד מהם ישאל דבר אחד וינתן לו, ולהברו כפלים. הקנאי לא רצה לשאול תחילה, שהיה מתקנא לחברו שמא ינתן לו כפלים. והחומד, היה מתאוה לשתיהן. דחק החומד את הקנאי לשאול תחילה, ושאל שינקרו לו עין אחת ולחומד שתיים ע"כ. ללמדנו עד כמה הקנאה מסנוורת את שכלו של האדם שהוא מוכן לסבול שיעקרו לו עין אחת ובלבד שיעקרו לחברו את שני העינים שלא יראה אצל חברו מצב יותר טוב.

מעשה עם בניו של שמעון הצדיק מה כוחה של קנאה:

אמרו חז"ל: **במסכת מנחות דף קט ע"ב** מספרת בשעת פטירתו של שמעון הצדיק ביקש למנות תחתיו לכהן גדול את בנו הקטן חוניו שהיה יותר חכם מכנו הגדול שמעי, אולם הבן הקטן לא הסכים לשמש לפני אחיו הגדול ולכן ויתר וכיבד את אחיו הגדול, ומאחר שהגדול לא היה בקי בסדר העבודה אמר לו אחיו הקטן שהוא ילמד אותו, ומספרת הגמרא שלאחר שויתר על המעמד התחרט וקינה באחיו הגדול ולזאת יום מעשה נורא והטעה אותו ואמר לו ללבוש בגד והגורה של אשתו, ואחר כך לך לכהנים ואמר להם בואו תראו כיצד מתלבש בזמן העבודה בגלל שהתחייב לאשתו שאם יהיה כהן גדול ילבש את הבגד שלה,

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ואכן ראו הדבר רצו להורגו, אך בהיות ועשה הדבר בתום לב אמר להם שהוא לא יודע אבל כך הנחה אותו אחיו לעשות, הבינו שזו יוזמה שפלה בכדי להרוג את אחריו ולכן רדפו אחריו וברח לאלכסנדריה במצרים ושם בנה את בית חונוי להקריב קורבנות מרוב קנאה, ואם אדם שויתר מרצונו על המעמד מתוך מידת הקנאה מתנהג כך ויוזם להרוג את אחיו קל וחומר כאשר נעשה שלא ברצון. ואמר על כך רבי יהושע בן פרחיה שהיה נשיא: בתחילה קודם שנתמנתי כל האומר לי "עלה לגדולה!" אני כופתו ונותנו לפני הארי. עתה משכבר עליתי לגדולה, כל האומר לי לירד ממנה, אני מטיל עליו קומקום של חמין – שהרי שאול המלך ברח ממנה [מן הגדולה, שלא רצה להיות מלך], וכשעלה לגדולה ונתמנה למלך, ביקש להרוג את דוד שבא ליטול ממנו את המלוכה.

דברי התנא באבות על הקנאה:

ותנן במסכת אבות פרק ד משנה כא: רבי אליעזר הקפדן אומר: הקנאה, והתאווה, והכבוד מוציאים את האדם מן העולם. התנא מלמדנו ששלושה מידות רעות אלו גורמים לאדם שלא רק שאינו משיג את שאיפתו אלא מפסיד גם מה שיש לו ואינו נהנה מכלום, ולכן חובת האדם ליהנות ממה שיש לו ולהסתכל על חצי כוס המלאה ולא תמיד לחשוב על חצי כוס החסרה, כי כבר חז"ל לימדונו שאין אדם מת וחצי תאוותו בידו, כך שאף פעם לא יוכל למלא כל תאוותו ורצונו.

דברי הפלא יועץ:

לזאת על האדם להאמין באמונה שלימה בדברי בן עזאי (יומא לה): בשמך יקראוך, ובמקומך יושבוך, ומשלך יתנו לך, ואין אדם נוגע במוכן לחבירו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלוא נימא. ומי שיש בו מידה רעה זו, כל ימיו מכאובים, ואוכל לחם העצבים, ואין לו רעים אהובים, ומרבה ריבות, והוא שמח לאיד, ורוצה בתקלת חבירו, ושיכשלו חבירו בדבר הלכה, ושיקצרו בעבודת ה' יתברך, ושיהיה להם מיעוט הערך וקוצר ההשגה, וכהנה רעות רבות ועבירות שנגררות מן הקנאה (פלא יועץ).

המקנה ומבקש מה שאינו שלו מאבד הכל:

זאת ועוד לימדו חז"ל מלבד שאינו משיג את מבוקשו אלא אף מפסיד את מה שיש לו, כמבואר במסכת סוטה דף ט ע"א תנו רבנן סוטה נתנה עיניה כמי שאינו ראוי לה, מה שביקשה לא ניתן לה, ומה שבידה נטלוהו ממנה שכל הנותן עיניו במה שאינו שלו, מה שמבקש אין נותנין לו, ומה שבידו נטלין הימנו. ולכן קרה לא השיג את מבוקשו וגם הפסיד כל מה שהיה לו, ולכן השם של הפרשה קרה המרמוז שכל ההולך בדרכי קרה נהיה קרה מהכל.

קנאת הנפש:

[ובדף ט ע"ב] וכן מצינו בנחש הקדמוני, שנתן עיניו במה שאינו ראוי לו, ומה שבידו נטלוהו ממנו אמר הקב"ה אני אמרתי יהא מלך על כל בהמה וחיה, ועכשיו [בראשית ג] ארור הוא מכל הבהמה ומכל חית השדה אני אמרתי יהלך בקומה זקופה, עכשיו על גחונו ילך אני אמרתי יהא מאכלו מאכל אדם, עכשיו עפר יאכל הוא אמר אהרוג את אדם ואשא את חוה, עכשיו איבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה. וכן מצינו בקין, וקרה, ובלעם, ודואג, ואחיתופל, וגחזי, ואבשלום, ואדוניהו, ועוזיהו, והמן, שנתנו עיניהם במה שאינו ראוי להם, מה שביקשו לא ניתן להם, ומה שבידם נטלוהו מהם.

קנאת קין:

ופרשי' במסכת סוטה דף ט ע"ב קין נתן עיניו בתאומוה יתירה שנולדה עם הבל ששתי תאומות נולדו עמו והיינו דכתיב (בראשית ד) את אחיו את הבל שני אתים שני ריבויים.

קנאת בלעם, והגמל:

ופרשי' במסכת סוטה דף ט ע"ב בלעם נתן עיניו בממונו של בלק לקלל את ישראל ונהרג במדין שהלך ליטול שכר עשרים וארבעה אלף שנפלו מישראל בעצתו. וכן מבואר במסכת סנהדרין דף קו ע"א [במדבר ל"א] ואת מלכי מדין הרגו על חלליהם וגו' ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב. בלעם מאי בעי התם? אמר רבי יוחנן שהלך ליטול שכר עשרים וארבעה אלף [שהפיל מישראל]. אמר מר זוטרא בר טוביה אמר רב היינו דאמרי אינשי גמלא אזלא למיבעי קרני, אודני דהוו ליה גזיון מיניה.

דואג הלשין על מחבוא דוד:

ומצינו שדואג היה שונא לדוד כדכתיב שמואל א פרק כב (ט) ויען דאג האדמי והוא נצב על עבדי שאול ויאמר ראיתי את בן ישי פא נבה אל אחימלך בן אחטוב (י) וישאל לו ביקוק וצידה נתן לו ואת הרב גלית הפלשתי נתן לו ובגלל דואג הרג שאול את נוב עיר הכוהנים והכל מרוב קנאתו בדוד.

קנאת אחיתופל וגחזי:

ופרשי' במסכת סוטה דף ט ע"ב ואחיתופל נתן עיניו במלוכה כדאמר בחלק (דף קא) ראה אש יוצא מאמתו וכסבור שעתיד למלוך ומה שבידו נטלו הימנו לא יחצו ימיהם. בן מבואר במסכת סנהדרין דף קא ע"ב אחיתופל ראה צרעת שזרחה לו על אמתו, הוא סבר איהו מלך, ולא היא בת שבע בתו הוא דנפקא מינה שלמה. וכן גחזי נתן עיניו בממונו של נעמן ונצטרע.

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

קנאת אבשלום:

מבואר במסכת אבות דרבי נתן נוסחא ב פרק מה: אבשלום חשב בלבו ואמר אני אהרוג את אבי ואירש את המלכות שנאמר ויגנב אבשלום את לב אנשי ישראל (שמואל ב' ט"ז ו') ומנין שגלה המקום מחשבתו לכל באי עולם שנאמר ויאמר אבשלום מי ישימני שופט בארץ (שם שם ד') ואחריתו הייתה מרה שמת ונתלה בשערו.

קנאת אדניהו:

מסופר במלכים א פרק א (ה) ואדניהו בן חנניה מתנשא לאמר אני אמלך ויעש לו רכב ופרשים וחסמשים איש רצים לפניו (מג) ויען יונתן ויאמר לאדניהו אכל אדניהו המלך דוד המלך את שלמה ובסופו הורידו אותו מהמלכות.

מעשה עזיהו המלך:

מסופר בדברי הימים ב פרק כו (טז) וכתוקתו גבה לבו עד להשחית וימעל ביקוק אלהיו ויבא אל היכל יקוק להקטיר על מזבח הקטרת (יז) ויבא אחריו עזיהו הכהן ועמו כהנים ליקוק שמונים בני חיל (יח) ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר ליקוק כי לכהנים בני אהרן המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלתך ולא לך לכבוד מיקוק אלהים (יט) ויזעף עזיהו ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרעת זרחה במצחו לפני הכהנים בבית יקוק מעל למזבח הקטרת (כ) ויפן אליו עזיהו כהן הראש וכל הכהנים והנה הוא מצרע במצחו ויבהלוהו משם ונם הוא נדחה לצאת כי נגעו יקוק (כא) ויהי עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית החפשות החפשיית מצרע כי נגזר מבית יקוק ויזתם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ נמצא שבגלל שרצה להקטיר קטורת השייכת לכהנים נענש לכל ימיו להיות מצורע עד מותו.

קנאת המן:

במסופר במגילת אסתר פרק ג (א) אחר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את המן בן המדתא האגגי וינשאהו וישם את כסאו מעל כל השרים אשר אתו (ה) וירא המן כי אין מרדכי ברע ומשתחוה לו וימלא המן חמה וגר. פרק ה (יג) וכל-זה איננו שוה לי בכל-על אשר אני ראה את-מרדכי היהודי וישב בשער המלך: וסופו מבואר בפרק ז (י) ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי וחמת המלך שככה הרי חשב להרוג את מרדכי ולא הסתפק בגדולה שקיבל מעל כל השרים, וסופו שאיבד הכל בגלל דבר זה.

קנאת הירח:

כמו כן מצינו בירח כתוב בראשית פרק א (טז) ויעש אלהים את שני המארות הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הפוככים: ומבואר במסכת חולין דף ס ע"ב רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב [בראשית א'] ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים וכתוב את המאור הגדול ואת המאור הקטן אמרה ירח לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע, אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה לך ומעמי את עצמך אמרה לפני רבש"ע, הואיל ואמרתי לפניך דבר הגון, אמעמי את עצמי? אמר לה לך ומשול ביום ובלילה, אמרה ליה מאי רבותיה, דשרגא במיהרא מאי אהני? אמר לה זיל, לימנו כך ישראל ימים ושנים, אמרה ליה יומא נמי, אי אפשר דלא מנו ביה תקופותא, דכתיב [בראשית א'] והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים, זיל, ליקרו צדיקי בשמיד [עמוס ז] יעקב הקטן שמואל הקטן [שמואל א' י"ז] דוד הקטן. הווייה דלא קא מיתבא דעתה, אמר הקדוש ברוך הוא הביאו כפרה עלי שמועמתי את הירח והיינו דאמר ר"ש בן לקיש מה נשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו [במדבר כ"ח] לה, אמר הקדוש ברוך הוא שעיר זה יהא כפרה על שמועמתי את הירח.

מופר השכל:

עלה בידנו להבין ולהשכיל עד כמה כל זוג שבונה את ביתו ורצה לחיות חיים מאושרים ומוצלחים לבער ולעקור מהבית את מידת הקנאה אשר מכלה כל חלקה טוב וכל ימיו רק מכאובים עד שאמר משה רבנו קשה קנאה אחת יותר ממאה מיתות זאת ועוד לא רק שאינו משיג את מבוקשתו אלא אף מאבד את אשר יש לו כך שיוירש תרתי גיהנם בעוה"ז ובעוה"ב והייהם אינם חיים, לזאת כל אחד צריך להתחזק באמונה כדברי התנא שאין אף אחד יכול לנגוע במה שמגיע לו והכל מאיתו יתברך ולשמוח עם מה שהשם נתן ותמיד להסתכל על חצי כוס המלאה ולא על מה שחסר ורק כך יזכו לחיים של אושר ושמחה עם ברכה והצלחה אמן.

בברכת התורה

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד